

Dnes v čísle:

Blíží se 6. letní hry České
speciální olympiády
Letošní Libri vítalo jaro
Významný jubilant Katedry
muzikologie FF UP
Z galerie olomoucké
univerzity /XIV/

Žurnál

22**Ročník 11 • Vychází 15. března 2002**

Největší zájem je o Filozofickou fakultu

Poslední únorový den byl nejzazším termínem pro odeslání přihlášek na vysokou školu. Podle informací studijních oddělení jednotlivých fakult však byly některé přihlášky neúplné, a proto byly zaslány zpět k doplnění. V těchto dnech jsou tedy známa předběžná čísla o počtu uchazečů ke studiu na Univerzitě Palackého.

Tradičně největší zájem je o Filozofickou fakultu UP, která zatím eviduje 4000 uchazečů v denním studiu a 50 v kombinovaném studiu. Největší zájem je o obor psychologie a o filologické obory. Na Pedagogické fakultě UP má zájem studovat 3903 studentů, z toho 2168 v prezenčním magisterském studiu. Největší zájem je o obory učitelství pro 1. stupeň (189 – prezenční forma, 242 kombinovaná forma), pedagogika – sociální práce (166 – prezenční forma, 159 – kombinovaná forma) a logopedie. Studiu práva se chce věnovat 2400 uchazečů.

Lékařská fakulta UP obdržela 2387 přihlášek, z toho 1138 pro obor všeobecné lékařství, 186 pro obor stomatologie, 112 pro obor management zdravotnictví, 706 pro obor ošetřovatelství v prezenční i kombinované formě a 245 pro obor léčebná rehabilitace a fyzioterapie.

K prezenční formě studia na Přírodovědecké fakultě UP se přihlásilo 2050 studentů, přičemž nejatraktivnější jsou obory ochrana a tvorba životního prostředí, systematická biologie a ekologie, informatika a biochemie. Na Fakultu tělesné kultury UP se hlásí 1351 studentů, z toho 1000 připadá na denní studium. Největší zájem je o obory rekreologie a učitelství pro střední školy, a to kombinace tělesná výchova – biologie, tělesná výchova – zeměpis. Cyrilometodějská teologická fakulta UP eviduje 177 uchazečů, z toho 74 v kombinovaném studiu.

-ano-

V pondělí 11. 3. zavítal na FF UP Ing. R. Tesař (na snímku vlevo) z japonské firmy Toray sídlící v Prostějově. V podvečerních hodinách zde Ing. Tesař besedoval se studenty oboru cizí jazyk – ekonomie o manažerských metodách uplatňovaných českými a japonskými manažery. Současně studentům tuto zahraniční společnost představil a odpověděl na jejich dotazy týkající se zejména možnosti budoucího uplatnění.

-fra-, foto -tj-

Studentská konference o díle Nikolaje V. Gogola

va Revizora. Při živé diskusi se ukázalo, nakolik rozdílný pohled na literaturu mohou mít představitelé různých generací.

Konference se těšila velkému zájmu studentů jak z Olomouce, tak i z jiných českých a slovenských univerzit. Cenná je také skutečnost, že se konference nestala pouze kláním diplomantů. Se svými příspěvky totiž vystoupili studenti všech ročníků včetně ročníku prvního, tedy i ti, pro něž byla tato konference prvním krokem na poli literární vědy. Dobrá zkušenost s touto akcí jistě bude důvodem k tomu, aby studentská konference o N. V. Gogolovi nebyla svého druhu poslední a aby vznikla tradice studentských konferencí organizovaných sekci ruské filologie Katedry slavistiky FF UP.

Mgr. J. Komendová, FF UP, foto -tj-

V rámci cyklu přednášek Katedry dějin umění FF UP vystoupil ve čtvrtek 7. 3. na FF UP prof. R. Chadraba, který promluvil na téma „Stopy kolonizace v místních názvech a kultech“.

-red-, foto -tj-

Bádání o díle Nikolaje Vasiljeviče Gogola má v Olomouci dlouhou tradici. Katedra slavistiky FF UP navázala na konference a semináře, které byly dosud v Olomouci Gogolovi věnovány, a 7. 3. 2002 uspořádala konferenci u příležitosti 150. výročí úmrtí N. V. Gogola. Účastníky, kteří se na konferenci sešli v Besedním sále Muzea umění, však nebyli pracovníci univerzit, nýbrž studenti. Kromě studentů z Katedry slavistiky FF UP vystoupila řada studentů z Filozofické fakulty Univerzity Komenského v Bratislavě, Filozofické a Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy a Pedagogické fakulty v Hradci Králové.

Pozornost studentů upoutala především prozaická tvorba N. V. Gogola, již byla věnována většina referátů. Ukazuje se, že pro nejmladší generaci českých a slovenských rusistů je v Gogolově díle přitažlivá především fantastika a jevy, jež je možno zkoumat pod zorným úhlem psychologie a psychoanalýzy. Studenti se zabývali nejen Gogolovými texty, ale i mýtem Gogola v ruské literatuře, zvláště v díle současného prozaika M. Charitonova, či rozbořením interpretací Gogolovy tvorby V. Nabokovem a prof. Isačenkem. Analýza transformace Gogolovy prózy v libreto opery D. Sostakoviče doložila, jak přínosné a přitom stále velmi málo probádané je téma dotyku a vzájemného působení různých druhů umění.

Závěr konference patřil tématům translatologickým. Velký zájem studentů i pedagogů vyvolala problematika moderních českých překladů Gogolo-

INTERPRETACE / z výuky intermediální tvorby Doc. VI. Havlíka / Galerie před děkanátem / Pdf Žižkovo nám. / 12. 3. - 5. 4. 02 /

ZPRÁVY, INFORMACE, OZNÁMENÍ

Stručně

Panelová diskuse na téma „Romové v Olomouci – Žijeme společně“ s úvodní přednáškou Mgr. Z. Jařabové (FF UP) proběhla 5. 3. v olomouckém Divadle hudby.

Ve čtvrtek 7. 3. se na Žižkově nám. uskutečnila oslava 152. výročí narození prezidenta T. G. Masaryka.

Na čtyřicet moravských chirurgů se z iniciativy lékařů I. chirurgické kliniky FNO a LF UP sjelo 8. 3. na Červenohorském sedle, aby si společně zalyžovali a zasoutěžili.

Člověk v tísní – společnost při ČT a Kabinet Dálného východu FF UP pořádají ve středu 20. 3. v 15 hod. v pracovně japanologie (Wurmova 7) přednášku dvou barnských aktivistů demokratického hnutí v Barmě.

-red-

Volby do Akademického senátu FF UP

Ve druhé polovině dubna 2002 se uskuteční volby do AS FF UP. Návrhy kandidátů, kteří s kandidaturou vyjádřili písemně osobní souhlas, je nutno dodat nejpozději do 3. 4. 2002 některému z následujících členů stávajícího AS FFUP: M. Elbel, Ph.D. (Katedra historie), PhDr. B. Grygová, Ph.D. (Katedra anglistiky a amerikanistiky), PhDr. J. Nový, Ph.D. (Katedra germanistiky).

Za kandidáta na senátora může být členem akademické obce fakulty navržen akademický pracovník nebo student, který je členem akademické obce téže fakulty.

Volby proběhnou vždy v zasedací místnosti děkánátu FFUP (přízemí předního traktu vedle studijního oddělení) a v těchto termínech:

1. kolo: 16. – 17. 4. 2002 od 9.30 do 13.30 hod.;
2. kolo: 23. – 24. 4. 2002 od 9.30 do 13.30 hod.;
3. kolo: 29. – 30. 4. 2002 od 9.30 do 13.30 hod.

-red-

Jazykovědné sdružení zve

Olomoucká pobočka Jazykovědného sdružení České republiky zve na přednášku *Retrospektivní a perspektivní pohled na komunikaci Čechů a Slováků*, kterou proslouví **PhDr. K. Musilová, Dr.** (PdF UP Olomouc). Přednáška se koná ve středu 20. března 2002 v 16.30 hod. v posluchárně č. 7 (přední trakt, 1. posch.), FF UP, Křížkovského 10. Úvodní slovo: **prof. M. Komárek, DrSc.** Hosté vítáni.

-beb-

Jeň několik řádků

Úspěch

Potravní doplněk Silymarin forte tablety byl vyvinut spoluprací Lékařské fakulty UP v Olomouci, Mikrobiologického ústavu AV ČR v Praze a firmy FAVEA, s. r. o. Koprivnice, za podpory grantu MPO ČR. Preparát je chráněn patentovou přihláškou č. PV 2000-4404. Je určen k prevenci aterosklerózy a jaterních poškození. Při vývoji preparátu byly nejdůležitější výsledky publikovány v následujících časopisech: *Hepatology* 32 (2), str. 422–443, 2000; *Drug Metabolism and Disposition* 28 (12), str. 1513–1517, 2000; *Phytother. Res.* 15, str. 1–7, 2000; *Heterocycles* 53 (2), str. 901–915, 2001. Mezi autory těchto prací se opakují jména V. Šimánek, J. Vičar, J. Ulrychová, P. Kosina a N. Škottová – pracovníků Lékařské fakulty UP.

Myslím si, že je-li podmínkou úspěchu „chtít, moci a umět“, pak kolektiv vedený prof. V. Šimánkem tuto podmínku splnil opravdu příkladně od základního výzkumu až do realizačního výstupu, zcela v duchu dnešní koncepce vědeckého výzkumu a vývoje na vysokých školách.

M. Hejtmánek

• UDÁLOSTI • UDÁLOSTI • UDÁLOSTI •

Blíží se 6. letní hry České speciální olympiády

Při příležitosti konání 6. letních her České speciální olympiády uspořádala Fakulta tělesné kultury UP ve středu 6. 3. tiskovou konferenci, již se mimo jiné zúčastnili děkan FTK UP prof. F. Vaverka a hlavní organizátorka her, vedoucí Katedry aplikované tělesné výchovy FTK UP doc. H. Válková.

Hry České speciální olympiády jsou projektem evropského významu, zaměřené na sportovní, společenské a kulturní aktivity mentálně postižených sportovců ze zemí střední Evropy. Z pověření Českého hnutí speciálních olympiád v Praze je Fakulta tělesné kultury UP v letošním roce hlavním pořadatelem této významné sportovní akce. Hry se budou v Olomouci konat ve dnech 1. – 5. 7. 2002 za účasti významných podporovatelů charitativní činnosti z řad předních osobností českého sportu a kultury (D. Zátoková, T. Dvořák, L. Bílá). Hry speciálních olympiád podporuje rovněž Nadace prezidenta ČR Václava Havla, a proto se konají pod názvem *Memoriál Olgy Havlové*. Záštitu nad akcí převzali Úřad kraje Olomouckého, Univerzita Palackého a Úřad statutárního města Olomouce.

Her se zúčastní zhruba 900 aktivních sportovců z celé České republiky, účast přislíbilo také pět delegací ze zahraničí (Belgie, Nizozemí, Slovensko, Maďarsko, Polsko). Závodit se bude v deseti olympijských disciplínách: atletika, plavání, stolní tenis, gymnastika, fotbal, volejbal, cyklistika, triatlon, aerobik, moderní gymnastika a ukázkové boccia. Disciplíny jsou přizpůsobeny osobám s mentálním postižením. Zahájení her by se mělo uskutečnit v prostorách Letního kina; jeho součástí bude zažehnání olympijského ohně, vztyčení vlajky a složení slibu.

Letošní Libri vítalo jaro

Oživit někdejší tradici března – měsíce knihy – to byl hlavní důvod změny termínu obou akcí Libri 2002 – 17. knižního veletrhu a 8. ročníku Literárního festivalu, které se uskutečnily v rámci projektu Olomouc, město knihy ve dnech 7. – 9. 3. v prostorách pavilonu A Výstaviště Flora Olomouc; doprovodný

V pátek 8. 3. uvedla v prostorách Výstaviště Flora doc. M. Sobotková, CSc. (Katedra slavistiky FF UP) *rozpravu o díle S. I. Witkiewicze – Witkacyho* a prezentaci souboru Witkacyho dramát „Hry II.“ (na snímku s prof. L. Sokolcem z Varšavské univerzity).

Na letošním knižním festivalu se představil také časopis (pro literaturu, filozofii a jiné) *Aluze*, vydávaný ve spolupráci studentů a pedagogů Katedry bohemistiky FF UP.

Hry budou probíhat na univerzitních i městských sportovištích, v plaveckých disciplínách se sportovci utkají v Prostějově. Účastníci her budou ubytováni na vysokoškolských kolejích.

Rozpočet her bude přesahovat částku dva miliony Kč, která bude hrazena z projektů a sponzorských darů.

Program speciálních olympiád pro mentálně postižené založila na sklonku 60. let v USA Eunice Kennedyová-Shriverová a uvedla tak v život myšlenku sportování jako prostředku rozvoje osobnosti a integrace lidí s mentálním postižením. Cílem speciálních olympiád je umožnit co největšímu počtu lidí s mentálním postižením pravidelně sportovat a účastnit se sportovních soutěží bez ohledu na absolutní výkonnost. Mezinárodní program speciálních olympiád má v současné době přes 140 akreditovaných národních členů. Mezi ně patří i České hnutí speciálních olympiád, které sdružuje 142 sportovních klubů z celé ČR. V těchto klubech je do pravidelného sportování zapojeno více než 2500 mentálně postižených sportovců a dalších 850 členů, převážně trenérů a tzv. partnerů spolupráčů ve sjednocených sportech. První české národní hry se konaly v roce 1993 v Olomouci, kdy se závodilo pouze ve čtyřech sportech. Následující čtyři ročníky se konaly v Praze, letos se tedy opět vracíme do Olomouce.

-ano-

program včetně divadelních představení v Hořicím domě a v Domě armády probíhal souběžně také v pavilonu E, Divadle hudby, v kavárně Muzea umění a Hospodě U muzea. K průběhu Libri 2002 se vracíme následujícím výběrem uskutečněných akcí:

V sobotu po poledni představil na Výstavišti Flora svou novou knihu „*Mina pod postelí*“ (nakladatelství Petrov) J. Jandourek; následnou besedu uváděl PhDr. L. Machala, CSc. (Katedra bohemistiky FF UP).

Mezi nakladatelství zúčastněná na Libri 2002 patřilo také *Vydavatelství UP* prezentující ve vlastním stánku svou nejnovější produkci.

-red-, foto -tj-

JUBILEA**Významný jubilant Katedry muzikologie FF UP**

Dne 12. 3. 2002 oslavil významné životní jubileum osmdesátiletý olomoucký hudební skladatel a dlouholetý pedagog Katedry muzikologie FF UP doc. Pavel Čotek.

Doc. Čotek se narodil 12. 3. 1922 ve Fryšavě, okres Žďár nad Sázavou. Po studiích na pedagogické škole oddělení pražské konzervatoře u V. B. Aima, B. Liebicha a A. Modra, soukromém studiu skladby u významného českého hudebního teoretika a skladatele O. Šína (mimořádně Čotkova strýce) a po jeho smrti u J. Řídkého působil v letech 1948–1957 jako učitel hudby a sbormistr v Poličce a jako ředitel hudebních škol i hudební organizátor v Litomyšli a v Chocni.

Od roku 1958 je Čotkova životní i umělecká dráha pevně svázána s Olomoucí a naší univerzitou. Počínaje rokem 1960 působil na zdejší Katedře hudební vědy a výchovy FF UP jako pedagog hudebně teoretických předmětů (harmonie, kontrapunkt, hudební formy, hudební analýza) a na této katedře se také v roce 1975 habilitoval. Po zrušení katedry na FF UP (1980) působil tak jako mnoho jiných kolegů na Katedře hudební výchovy Pedagogické fakulty. V roce 1987 odešel do důchodu, avšak již tři roky nato – po obnově Katedry muzikologie na FF – je opět povolán na univerzitní půdu, aby se podílel se studenty o své znalosti a dlouholeté zkušenosti v oboru. Na této katedře působí v současnosti doc. Čotek jako externí pedagog. Mezi kolegy a studenty je ctěn nejen pro svou neocenitelnou odbornou fundovanost, ale také pro své lidské kvality.

S městem Olomouc je doc. Čotek pevně a neodmyslitelně svázán i mimo rámec univerzity, a to díky své činnosti skladatelské a organizační. Zde je

Blahopřejeme!

Při příležitosti významných životních jubileí předala rektorka UP v úterý 12. 3. blahopřejné dopisy prof. PhDr. Karlu Měkotovi, CSc. (na snímku zprava), přednímu odborníkovi v oblasti antropomorfiky, který působí na Katedře kinantropologie FTK UP a doc. Pavlu Čotkovi, jenž externě působí na Katedře muzikologie FF UP.

Stříbrné medaile Za zásluhy o rozvoj UP v nejbližších dnech obdrží PhDr. Jaroslav Čihovský z Katedry rekreologie FTK UP a RNDr. Jan Nitka, který působí na Katedře učitelství tělesné výchovy FTK UP. Medaile jim předá děkan fakulty prof. F. Vaverka.

-red-, foto -dan-

PŘEČETLI JSME ZA VÁS

„Hlavním úkolem děkana – kromě dozoru nad přesnou a spolehlivou evidencí všech finančních toků a přípravou přesných zpráv o využití získaných prostředků – je ovšem NECHAT VĚCI BĚŽET PŘIROZENÝM ZPŮSOBEM. Na stabilizované univerzitě se známým jménem a dobrou pověstí je to za jakýchkoli okolností ta nejvýznamnější součást jeho práce. Vůbec nejdůležitější je pro něj naučit se do ničeho se neplést. Univerzita je pravděpodobně jedním z největších sociálních vynálezů, zábrakem civilizace a produktem kolektivního lidského rozumu, který zde také nachází ty nejlepší podmínky ke svému fungová-

ní. Dobrá univerzita nepotřebuje ani tak být řízena, jako mít někoho ve svém čele – a úkolem administrátora, zdaleka ne vždy snadným, je postarat se o to, aby to byl ten správný člověk. Pokušení zasahovat do přirozeného běhu událostí a řídit je shora, nebo se dokonce snažit něco změnit, usadit každého dne k pracovnímu stolu s myslí naplněnou úžasnými nápady na revitalizaci celé instituce, to je nesporně pokušení ďáblava o člověka pověřený náročnou funkcí děkana se mu musí ze všech sil bránit.“

L. Thomas: Nejmladší věda – život s medicínou. Makropulos, Praha 2001, str. 183

třeba zejména zmínit jeho dlouholeté působení ve funkci předsedy programové rady festivalu *Svátky písní* – festivalu vsuků evropského významu. Jako skladatel je olomouckému publiku znám z řady koncertů komorních i orchestrálních.

Čotkova skladatelská tvorba vychází zpočátku z české hudební tradice sukovsko-novákovské. Koncem padesátých let je citelný vliv pařížské tvorby Bohuslava Martinů. Dokladem tohoto vlivu je například *Suita pro housle a klavír* z roku 1958 nebo *Sonatina pro klavír* z roku 1960. V šedesátých letech dochází v Čotkově tvorbě k velice výraznému stylovému posunu. Ten je dán rozhodnutím skladatele – tehdy již působícího na naší univerzitě – zdokonalit a prohloubit své znalosti studiem na brněnské Janáčkově akademii múzických umění. Brno je v té době centrem progresivních hudebních tendencí, reagujících na podněty evropských hudebních avantgard. Působí tu významné skladatelské a hudebně-teoretické osobnosti, za všechny jmenujeme alespoň C. Křehou a M. Ištvána. To vše nemohlo pochopitelně zůstat v Čotkově tvorbě bez odezvy. Jeho experimentování s moderními skladatelskými technikami, například s témbrovostí a aleatorikou, však není nikdy samoúčelné. Ke skladbám tohoto tvůrčího období patří zejména orchestrální *Symfonické etudy* z roku 1965, mnohokrát úspěšně provedené u nás i v zahraničí, a *Koncert pro dva hráče* na bicí nástroje a orchestr z roku 1967. Zvláště v této kompozici je po témbrové stránce hudebního projevu bezpochyby průkazný Čotkův osobitý vklad. Z dalších děl let šedesátých – pro svou skvělou barevnost posluchačsky velmi vděčných – připomeňme ještě melodram pro dva hlasy a komorní soubor *Podobizna ptáka* (1963).

Byla-li šedesátá léta v Čotkově tvorbě ve znamení přijímání nových podnětů a jejich uplatnění především na půdě symfonické hudby, jsou pak léta sedmdesátá ve znamení tvůrčí syntézy. Skladatelské úsilí doc. Čotky se zaměřuje více na díla komorní a hlavně sborová. V nich postupně dochází ke skloubení výdobytků evropských hudebních avantgard se spontánním, téměř až lidovým muzikantstvím, pro Čotkovu kompozici stále typičtější. Z rozsáhlé sborové tvorby, za kterou doc. Čotek obdržel mnoho ocenění, jmenujeme alespoň *Kantátu z veselých not pro dětský sbor a orchestr* (1980). Největšího ohlasu z děl komorních dosáhla *Dechová hudba pro pikolu, trubku, basovou trubku, basový trombón a klavír* (1970) a klavírní cyklus *Jinotaje* (1985). Jako doklad Čotkova olomouckého patriotismu nesmíme opomenout zmínit jeho komorní *Suitu Olomoucké barokní ozvěny* z roku 1993, inspirovanou barokními památkami našeho města, a v neposlední řadě rovněž fanfáry doprovázející každoročně jako znělka festival *Olomoucké hudební jaro*.

Na závěr budí všem příznivcům Čotkovy tvorby prozrazeno, že se na podzim chystá celovečerní koncert z jeho skladeb. Kromě jiného zde zazní autorova *Sonatina* z roku 1960 a snad se dočkáme i opětovného provedení Čotkových děl orchestrálních.

Katedra muzikologie FF UP přeje svému významnému dlouholetému pedagogovi do dalších let mnoho zdraví a tvůrčího elánu.

Mgr. M. Keprt

ZPRÁVY, INFORMACE, OZNÁMENÍ

Děkan Pedagogické fakulty UP vypisuje

výběrové řízení

na místa

- vedoucí Katedry anglického jazyka – docent nebo odborný asistent;
- vedoucí Katedry německého jazyka – docent nebo odborný asistent;
- vedoucí Katedry matematiky – docent nebo odborný asistent;
- asistent, odborný asistent nebo docent pro obory filozofie, ekonomie, sociální péče se zaměřením na učitelství a praktický výcvik;
- asistent nebo odborný asistent pro obory historie pedagogiky, sociální pedagogika, speciální pedagogika – předškolní věk, americká literatura a praktická cvičení, metodika počátečního čtení;
- lektor nebo asistent pro praktická cvičení z německého jazyka;
- odborný asistent nebo docent pro obory zoologie se zaměřením na bezobratlé, antropologie se zaměřením na živou antropologii a integrální antropologii;
- odborný pracovník pro Katedru speciální pedagogiky s jistou mírou výukové povinnosti.

Podmínky učitelských míst: vysokoškolské vzdělání v oboru, pedagogická nebo odborná praxe, publikační činnost, předpoklady pro další vzdělání.

Příhlásky doložené dokladem o vzdělání, stručným životopisem, přehledem praxe a publikační činností zasílejte na adresu: UP Olomouc – Pedagogická fakulta, osobní oddělení, Žižkovo nám. 5, 771 41 Olomouc, **do 30 dnů po uveřejnění v tisku.**

-pdf-

Děkan Lékařské fakulty UP vypisuje

výběrová řízení

na obsazení míst

- odborného asistenta nebo asistenta Ústavu mikrobiologie s úvazkem 0,1; kvalifikační požadavky: ukončené vzdělání na LF v oboru všeobecného lékařství, znalost anglického jazyka a práce na PC vítána;
- dvou odborných asistentů nebo asistentů Ústavu normální anatomie; kvalifikační požadavky: ukončené vysokoškolské vzdělání medicinského nebo přírodovědeckého směru, předpoklady pro pedagogickou a vědecko-výzkumnou práci, znalost anglického jazyka vítána.

Příhlásky doložené osobním dotazníkem, životopisem, fotokopii dokladů o kvalifikaci, přehledem vědecké a publikační činnosti, zašlete **do 30 dnů ode dne zveřejnění v tisku** na Děkanát LF UP, tř. Svobody 8, 771 26 Olomouc.

-lf-

Britská literatura ve filmu pokračuje

V rámci přehlídky filmů s názvem *Britská literatura ve filmu* budou v příštím týdnu uvedeny další dva snímky, a sice 18. 3. v 18.30 hod. *The Shadow Line* (podle J. Conrada, režie A. Wajda 1976) a 20. 3. v 9.30 hod. *The Witches* (podle R. Dahla, režie N. Roeg 1990).

Přehlídka probíhá ve filmovém sále FF UP (Křížkovského 8); literární předlohy k filmům jsou k zapůjčení v Britském centru, IC UP.

-red-

HABILITACE A PROFESURY**Přírodovědecká fakulta**

Ve středu 20. 3. ve 13 hod. se bude před Vědeckou radou Přírodovědecké fakulty UP konat **habilitační řízení RNDr. Jana Hlaváče, Ph.D., pro obor organická chemie.**

Ve 14 hod. proběhne **profesorské řízení doc. Ing. Stanislava Bureše pro obor zoologie.** Přednáška má název *Evoluce reprodukčních bariér u ptáků na příkladu lejsků bělokřých a čemohlavých.*

-red-

ZPRÁVY, INFORMACE, OZNÁMENÍ

Děkan Fakulty tělesné kultury UP vypisuje

výběrové řízení

na obsazení míst :

- odborného asistenta nebo docenta v oboru sociologie;
- odborného asistenta v oboru sportovní hry se zaměřením na volejbal;
- odborného vědeckého, výzkumného a vývojového pracovníka se zaměřením na vývoj mikropočítačových systémů..

Kvalifikační předpoklady: u docenta habilitace nebo jmenování v příslušném oboru; odborný asistent – VŠ vzdělání v příslušném oboru s praxí nejméně 3 roky, předpoklad pro vědeckou a publikační činnost; vítána účast v doktorském studiu nebo jeho ukončení; odborný VVV pracovník – VŠ vzdělání v příslušném oboru s praxí nejméně 3 roky, samostatnost; všichni: znalost anglického jazyka, praxe na PC, morální a občanská bezúhonnost.

Nástup 1. 9. 2002 nebo na základě dohody.

Příhlásky doložené životopisem, osobním dotazníkem, fotokopie dokladů o vzdělání, přehledem odborné praxe, zašlete do čtyř týdnů od zveřejnění na osobní oddělení FTK UP, tř. Míru č. 115, 771 11 Olomouc.

Termín příjmu přihlášek: do 5. 4. 2002.

-ftk-

K problematice osob se specifickými potřebami

Ve dnech 26. a 27. 3. 2002 se bude pod záštitou Katedry speciální pedagogiky PdF UP konat již *III. mezinárodní konference k problematice osob se specifickými potřebami*. Cílem konference bude prezentace moderních trendů v oblasti péče o tyto osoby. Účastníci konference budou po vyslechnutí příspěvků v plénu pracovat v pěti sekcích. Náplní jednotlivých sekcí budou aktuální otázky z oblasti evaluace protidrogové prevence, prevence období senia, rodiče a odborníci v prevenci, prevence sociálně patologických jevů a techniky rané intervence u dětí se specifickými potřebami.

Konference je určena nejen učitelům a vychovatelům různých stupňů a typů škol, ale i pracovníkům z oblasti zdravotnické, poradenské, terapeutické a sociální péče o osoby se specifickými potřebami.

Podrobné informace získáte na webových stránkách Katedry speciální pedagogiky PdF UP <http://ksp.upol.cz> nebo u Mgr. E. Rádlové (PdF UP, Žižkovo nám. 5, Katedra speciální pedagogiky, Olomouc 771 40, tel. 068/563 53 15, email: eva.radlova@email.cz).

Všichni členové Katedry speciální pedagogiky se těší na vaši účast!

-era-

Improvizování a komponování experimentální hudby

Katedra hudební výchovy PdF UP ve spolupráci s Gymnáziem Olomouc-Hejčín uvádí v rámci programu Erasmus-Socrates workshop nazvaný *SLYŠET JINAK I. – Improvizování a komponování experimentální hudby*. Přednášet bude prof. J. Gründler (Institut für Elektronische Musik und Akustik, Universität für Musik u. d. Kunst Graz).

Termíny přednášek: 19. 3. – 14 hod., 20. 3. – 11.30 hod., 21. 3. – 9 hod. Workshop se koná 19. a 20. 3. na Katedře hudební výchovy PdF UP v Olomouci, Purkrabská 2, v učebně P62 a 21. 3. na Gymnáziu Olomouc-Hejčín. Příhlásky zaslejte na adresu zouhar@isc.upol.cz.

-red-

Literární soutěž pro studenty UP

Připomínáme, že uzávěrka 8. ročníku veřejné literární soutěže pro studenty UP, kterou vyhlásila rektorka UP, je **29. 3. 2002**. Informace o podmínkách a termínech soutěže naleznete na webových stránkách UP www.upol.cz (vrubrice *Aktuality*).

-red-

VZPOMÍNKY

Doc. PhDr. František Hladiš, CSc. (1931–2002)

Kolega František Hladiš se narodil roku 1931 v Nivnici, rodišti J. A. Komenského. Ve Zlíně absolvoval mistrovskou pleťářskou školu, ale jeho niterný zájem o studium jazyků vyústil v to, že v roce 1956 vystudoval obor čeština – ruština na Palackého univerzitě a téhož roku byl přijat jako asistent na Katedru českého jazyka a literatury Filozofické fakulty UP.

Jeho odborné zaměření tkvělo v problematice současného jazyka, a to především v jeho praktickém použití. Proto se kromě publikování prací o mluvených projevech a studentské mluvě nikdy nebránil popularizování spisovného jazyka jazykovými sloupky, spolupráci při vydávání jazykových příruček a učebnic, pomoci při tvorbě odborné terminologie (např. stomatologické), jazykové redakční činnosti. Při své pedagogické působnosti se intenzivně zabýval též dialektologií.

Ve svých projektech badatelských a budování fonetické laboratoře nemohl doc. Hladiš pokračovat, protože pro své otevření a přímočaré vystupování byl v roce 1970 vyloučen z KSC i fakulty.

Dvacet let byl doc. Hladiš zaměstnán jako opravář psacích strojů v Mariánském Údolí a mohl využít svého technického nadání, ale na svou profesi nezašel. Jazykovou osvětu šířil na svém pracovišti i psaním jazykových sloupků do závodního časopisu, diskutoval na přednáškách Jazykovědného sdružení, ilegálně pomáhal při vedení diplomových prací.

V roce 1990 se doc. Hladiš vrátil na Katedru bohemistiky FF UP, habilitoval se v oboru současný

český jazyk, ale krátce poté přešel na nově konstituovanou Právnickou fakultu, kde budoval Katedru jazyků, již byl vedoucím a kde působil až do svého skonu.

Jeho kolegové, studenti, přátelé budou vzpomínat na jeho čestnost, spravedlivost, smysl pro humor a společenskost.

-kh-

Za Jaroslavem Václavkem

Ve věku osmdesáti let ukončil 5. 2. 2002 svou životní pouť nestor olomouckých houslistů Mgr. Jaroslav Václavek. Ve vzpomínkách na něho, na jeho ryzí charakter, jeho enormní pracovní zaujetí až do posledních chvil života, jeho vyspělé houslové umění, které si udržoval až do vysokého věku, tedy ve vzpomínkách v době, kdy už není mezi námi, si teprve nyní začínám uvědomovat, co v údobí šesti desetiletí svého plodného uměleckého života, pedagogického i organizačního působení vykonal nejen na všech pracovištích, kde působil, ale i ve veřejném hudebním životě našeho města i celého regionu.

Poznal jsem ho asi v polovině roku 1946, kdy studoval historii a hudební vědu na Univerzitě Karlově v Praze a houslovou hru u profesora AMU J. Felda. Patřil ke generaci, která byla tragicky poznamenána druhou světovou válkou a nacistickou okupací našich zemí, kdy byl asi tři roky nasazen na nucených pracích v Německu. Jeho technicky vyťříbené a muzikální houslové umění jsem poznal jako posluchač i jako jeho spoluhráč v klavírním triu. Bylo to v roce 1951, kdy působil na Pedagogické škole v Přerově; tam zorganizoval koncert k 110. výročí narození A. Dvořáka, na němž také účinkoval jako sólista a jako komorní hráč. O nějaký rok později, kdy přešel na pedagogické oddělení tehdejšího Hudebního ústavu v Olomouci, které bylo zřízeno pro přípravu učitelů hudby, jsem se s ním sešel v kvartetu, které na tomto

ústavu založil a s nímž uspořádal velký počet veřejných vystoupení.

Na sklonku padesátých let se naše cesty rozešly. Já odešel působit mimo Olomouc, Václavek přešel na Katedru hudební výchovy Pedagogické fakulty UP a zde působil až do svých 65 let, kdy odešel do důchodu. Na novém univerzitním pracovišti vyučoval hře na housle a hudební teorii, zde také ze studentů vytvořil a umělecky vedl komorní orchestr. Byla to velká a namáhavá práce, kterou zde Václavek s tímto tělesem vykonal. Vždyť musel studenty nejdříve přivést k patřičné technické úrovni ve hře na nástroj, musel si sám připravovat a upravovat skladby, které chtěl uvádět, a sám také rozepisovat veškerý notový materiál. Chtěl bych zdůraznit, že k této náročné práci nestačily jen píle a odříkání, ale především velké nadšení a osobní angažovanost pro věc. Nebyla to práce snadná. Každoročně ti nejvyspělejší a zkušenější hráči po ukončení studia odcházeli, každoročně musel orchestr doplňovat o nové, nezkušené hráče, s nimiž musel pracovat od elementárních začátků. Přes všechny tyto potíže dokázal těleso dovést na takovou úroveň, že mohlo vystupovat na veřejnosti, dokonce i v zahraničí. Bohužel, nenašel zaniceného pokračovatele a po jeho odchodu do důchodu komorní orchestr zanikl.

Možno říci, že komorní orchestr byl Václavkovým životem. Ale jeho životem bylo i komorní sdružení UP – Olomoucké klavírní trio, které vzniklo z jeho iniciativy v roce 1974, kde u klavíru zasedla členka katedry Anna Hutáková a u violoncella já, když jsem se stal interním učitelem katedry. Během 15 let uskutečnilo trio stovky koncertů a účinkovalo při významných fakulturních i celouniverzitních akcích.

Bylo již řečeno, že schopnost veřejně koncertovat si Václavek uchoval až do pozdního věku. Svě 75. narozeniny oslavil celovečerním recitálem v olomouckém Muzeu umění. Stále pilně studoval a své osmdesátiny plánoval opět oslavit celovečerním recitálem. Ale osud určil jinak.

My všichni, kteří jsme měli možnost seznámit se detailněji s jeho uměleckou i pedagogickou činností, jsme také poznali, že vše činil s velkým zaujetím, skromně, nezištně a neokázale. Žil životem bohatým, protože miloval hudbu a skrze ni i své povolání, jemuž věnoval všechn svůj talent i všechny své síly.

Zavzpomínal jeho kolega a spoluhráč
PhDr. Z. Grasse

Z VĚDECKÝCH PRACOVÍŠŤ UP**Interpretace středověkých textů**

Jedním z důležitých výzkumných zadání, které řeší pracovníci CMTF UP, jmenovitě doc. C. V. Pospíšil a RNDr. M. Štěpínová, je grantový úkol s titulem *Interpretace a překlad středověkých textů*, financovaný z prostředků GAČR. Záměr celého projektu je rozložen do tří let, konkrétně se jedná o roky 2001–2003.

V prvním ze zmíněných období spatřila světlo světa monografie s titulem *Soteriologie a teologie kříže Bonaventury z Bagnoregia*, jejíž vydání lze očekávat v nejbližších dnech. Na první pohled by se mohlo zdát, že práce má význam čistě teologický. Tak tomu však rozhodně není, protože systematický a silně unitární charakter Bonaventurova sapienciálního myšlení nutně vede interpreta k tomu, že musí výrazně zasahovat do oblastí, jako je hermeneutika, teorie poznání, teorie iluminace, ale také se zabývá platónskými a aristotelovskými motivy v Bonaventurovém díle, problematikou recepcí myšlení Anselma z Aosty, otázkou averroisitických sporů, vlivu idejí Jáchyma z Fiore, teologií a filozofií dějin atd. Dlužno poznamenat, že dosavadní interpretace této tematiky z pera odborníků jako R. Guardini nebo A. Gerken rozhodně nevedly k uspokojivým výsledkům. Největším problémem se ukázala být právě volba adekvátní hermeneutiky, protože originalita díla zkoumaného myslitele se v mnohém vymyká tomu, na co jsme běžně zvyklí. Jedná se zejména o tak zvanou estetickou logiku, která vyžaduje velmi podrobnou analýzu geometrických schémat, která se v Bonaventurovém myšlení silně projevují. Bez hlubšího porozumění této problematice zůstává řada textů čímsi jen velmi obtížně dešifrovatelným. Tento hermeneutic-

ký klíč by měl napříště pomáhat všem, kdo se budou dílem uvedeného autora zabývat. Nikoli v poslední řadě se v monografii prokazuje, že ve spisech Serafického doktora musíme počítat s dvěma odlišnými druhy tak zvané *reductio*, což je nesporná novinka. V Bonaventurovém díle ovšem existují také knihy, v nichž tento mistr aplikoval klasickou pojmovou logiku – tam je pochopitelně nutná běžná strukturální analýza se zaměřením na klíčové pojmy, což platí zejména o čtyřsvazkovém *Komentáři k Sentencím*. Při plnění tohoto prvního úkolu autor spolupracoval především s centrem bonaventurovských studií v Grottaferrate poblíž Říma. Jako recenzenti přiložili ruku k dílu Mgr. P. Čermuška z CMTF UP a doc. J. B. Lášek z HTF UK v Praze. Dlužno poznamenat, že knihu bude možno zakoupit také přímo na CMTF UP.

V tomto kalendářním roce je naplánováno zpracování a uveřejnění překladu první a desáté otázky Tomášova díla *De veritate*. Řešitelka RNDr. M. Štěpínová zpracuje rovněž podrobnou úvodní studii. Kolegyně Štěpínová se dané problematice věnuje řadu let a lze očekávat, že vydání jejího překladu a výkladu bude nemalým obohacením pro všechny, kdo se zabývají medievistikou, filozofií, ale také teologií. V roce 2003 by měl doc. C. V. Pospíšil zpracovat překlad snad nejrozsáhlejšího Bonaventurova díla – *Breviloquium*. Toto klasické scholastické kompendium teologie silně ovlivnilo filozofické a teologické myšlení v druhé polovině třináctého a celého čtrnáctého i patnáctého století. Kritické vydání zmiňuje také rukopisy z konce čtrnáctého a počátku patnáctého století, které se vyskytovaly v Praze a v Olomouci. Opět platí, že zpřístupnění tohoto důležitého spisu v českém jazyce jistě uvítají nejen teologové, ale také filozofové a historici. I v tomto případě bude dvojjazyčná edice vybavena úvodem a výkladem. Doufejme, že celý projekt bude zdárně naplněn a že tak CMTF UP nabídne kolegům z příbuzných oborů i všem zájemcům kvalitní plody vědecké práce svých přednášejících.

Doc. C. V. Pospíšil, Th.D., CMTF UP

Nová učebnice

RNDr. V. Chalupová-Karlovská, CSc.: *Obecná biologie – evoluce, biologie buňky, genetika s 558 řešenými testovými otázkami*. 1. vyd., Nakladatelství Olomouc 2002, 206 stran, cena neuvedena.

Je určena k přípravě na přijímací zkoušky, především pro uchazeče o studium medicíny. Obsahuje výběr kapitol z obecné biologie a za každou kapitolou jsou k dispozici otázky s řešením. Poslouží i vyučujícím na gymnáziích k přípravě didaktických testů.

-red-

Budeme léčit žaludeční vředy česnekem?

Hned na úvod musím říci, že v tomto článku nejde o iniciativu Všeobecné zdravotní pojišťovny snížit pomocí česneku náklady na léčbu pacientů s vředovou nemocí žaludku nebo duodena. Ačkoliv možná, že není daleko doba, kdy se některé účinné substance česneku objeví mezi registrovanými léky i v naší republice. Svým příspěvkem bych chtěl vzbudit zájem o přednášku dr. D. Maslina, významného odborníka z Velké Británie, který na tomto poli již dlouho pracuje a o svém výzkumu bude přednášet na Lékařské fakultě UP. Protože Žurnál UP čte široký okruh čtenářů, dovolím si uvést poněkud širší pohled na problematiku.

V současné době víme, že příčinou chronického zánětu žaludku, žaludečních a dvanácterníkových vředů je ve většině případů mikrob *Helicobacter pylori*. Klinické studie ukazují, že vymýcení (eradikace) mikroba vede k uzdravení pacientů nebo k výraznému zlepšení jejich stavu. Mikroby se ničí velmi účinnými léky, např. inhibitory protonové pumpy a antibiotiky. Účinnost léčby je vysoká a dosahuje 80–90 %. Objevují se však některé nežádoucí účinky této léčby, někdy nemá léčba očekávané výsledky

a u některých pacientů je kontraindikována. Také náklady na léčbu nejsou zanedbatelné, zvláště pak když vezmeme v úvahu velký rozsah promoření obyvatel. Proto se hledají nové způsoby prevence a léčby. Vědci se obrátili k přírodním látkám, které jsou obsaženy v česneku. Ukázalo se, že některé látky v něm obsažené mají výrazný antimikrobiální účinek a poměrně široké spektrum chemických sloučenin, který tento účinek vyvolává, nevede k rezistenci na antibiotika. Antimikrobiální účinky nejsou ničeny žaludeční kyselinou. Žaludeční šťávy spíše jejich účinky zvyšují. Farmakologické účinky česnekového oleje byly zkoumány i ve vztahu k možnosti ovlivnění lipidů (především cholesterolu) a glukózy v krvi. Zjistily se zajímavé a nadějné výsledky. Výzkum v tomto směru rychle pokračuje, a tak se můžeme těšit na další nové poznatky v tomto směru.

Látky obsažené v česneku mají i protinádorové účinky. Bude o tom přednášet a diskutovat dr. D. Maslin z Univerzity ve Wolverhamptonu (Velká Británie). Přijal pozvání Ústavu patologie LF UP a 26. 3. ve 12.30 hod. v malé posluchárně vpravo v budově Teoretických ústavů Lékařské fakulty UP na toto téma vystoupí. Všichni jsou srdečně zváni. O překlad dotazů bude postaráno.

Prof. J. Mačák, CSc., LF UP

Těžké se zdá jen to, co jsme ještě nedokázali.

Alexandr Fleming († 11. 3. 1955)

ZPRÁVY, INFORMACE, OZNÁMENÍ**III. Vejdovského olomoucký vědecký den**

Oční klinika LF UP v Olomouci pořádá z pověření České oftalmologické společnosti a České vitreoretinální společnosti *III. Vejdovského olomoucký vědecký den*. Odborný program tohoto celostátního fóra se bude týkat opět problematiky onemocnění sklivce a sítnice. Nosnými tématy pro tento rok jsou diabetická retinopatie a venózní okluze sítnice. Oční klinika LF UP v Olomouci se prezentuje na tomto sympoziu šesti přednáškami, které se týkají převážně problematiky venózních okluzí sítnice: *Patofyziologie venózního uzávěru v sítnici, Strategie a taktika léčby větřových venózních okluzí sítnice* (autora doc. Řeháka), *Moravská studie – prognosticky nepříznivé okluze větřové sítnicové věny* (autorů: Řehák, Bábková, Prachařová). Dvě přednášky se zabývají problematikou kmenových okluzí centrální sítnicové věny sítnice: *Je kmenová okluze retinální žíly rizikovým faktorem quad vitam?* (autorů Prachařová, Bábková, Řehák, Krčová), *Léčba kmenových venózních okluzí sítnice warfarinem* (autorů Řehák, Prachařová, Bábková, Chrapek). Hematoonkologická klinika LF UP Olomouc přispěla 1 přednáškou: *Trombofilní stavy* (autorky doc. Krčové). Velký počet přednášek z oblasti venózních okluzí je dokladem mnohaleté plodné spolupráce Oční kliniky a Hematoonkologické kliniky. Věkem podmíněné makulární degeneraci – nejčastější příčině získané slepoty ve vyspělých zemích – je věnována přednáška *Angiografická vyšetření a laserová fotokoagulace v diagnostice a terapii věkem podmíněné makulární degenerace* (autorů Chrapek, Řehák). Celkově je odborný program sestaven z 22 přednášek předních českých specialistů na diagnostiku a chirurgii nemocí sklivce a sítnice. Součástí akce je doprovodná výstava 13 firem. Předpokládána účast je 400 oftalmologů z České republiky a Slovenské republiky.

Sympozium proběhne v sobotu 23. 3. 2002 v přednáškovém sále Právnické fakulty UP, začátek v 8.30 hod.

Doc. J. Řehák, CSc.,
přednosta Oční kliniky FNO a LF UP

Polští hosté na Katedře dramatických umění FF UP

Ve dnech 20. – 22. 3. 2002 bude Katedra teorie dramatických umění FF UP hostit návštěvu z Katedry divadelní vědy a Katedry filmové vědy a teorie médií partnerské Slezské univerzity Katovice. Polští kolegové naváží na pobyt šesti olomouckých pedagogů, kteří v prosinci loňského roku v Polsku prezentovali poznatky svých výzkumů.

Program přednášek, které se uskuteční ve čtvrtek 21. 3. od 9 hod. ve filmovém sále katedry (Křížkovského 8), zahrne vystoupení tří hostujících teatrologů a tří filmologů (viz program níže). Setkání pak vyvrcholí společným zasedáním olomoucké katedry a polských kolegů, kteří mj. budou jednat o dalších konkrétních možnostech vzájemné spolupráce a o realizaci společného sborníku přednášek *Uhly pohledu II./ Punkty widzenia II.*, který – jak název sám napovídá – úspěšně navazuje na vydání předcházející antologie v loňském roce.

Program přednášek:**Divadlo:**

Dr. A. Tytkovska: *Divadlo opakování a inovací Jaroslava Marka Rymkiewicze*.

Dr. B. Popczyk-Szczesna: „Sbohem, Jidáš!“ *Ireneusz Iredyńskiho aneb Autorské potyčky s referencí*. Dr. hab. E. Wąchocka: *Psychoterapeutické laboratorie Ingmara Villqista*.

Film:

Dr. A. Sordyl: *Režisérská strategie Kazimierza Kutze v divadle televize*.

Prof. dr. hab. T. Miczka: *Kino pod tlakem volného trhu. Autorské strategie v polském hraném filmu let 1989–2001*.

Dr. P. Zawojski: *Nomád se stálou adresou – Lech Majewski*.

-pb-

ZPRÁVY, INFORMACE, OZNÁMENÍ

Vyhlášení veřejné soutěže GA ČR na grantové a post-doc projekty

Grantová agentura ČR vyhlásila veřejnou soutěž ve výzkumu a vývoji na grantové projekty a na postdoktorské grantové projekty s termínem podání přihlášky na GA ČR nejpozději do 1. 4. 2002.

Plný text vyhlášení, informace a formuláře jsou k dispozici na webových stránkách GA ČR: <http://www.gacr.cz>.

Upozornění: projekty je třeba odevzdat na RUP – úsek prorektora pro vědeckobadatelskou činnost (J. Ondráčková, tel.: 563 1002) nejpozději do 20. 3. 2002 prostřednictvím děkanátu příslušné fakulty.

-mav-

Grantové programy Vzdělávací nadace Jana Husa na rok 2002

Vzdělávací nadace Jana Husa vyhláší na rok 2002 dva grantové programy:

– **Cursus Innovati** – program rozvoje vysokoškolské výuky v neaplikovaných humanitních, společenskovo-
vědních a příbuzných oborech; program podporuje projekty, které odrážejí reálnou potřebu výuky a výzkumu, který výuce slouží.

– **Higher Education Support Program 2002** (Program na podporu vyššího vzdělávání) – společný program Nadace Open Society Fund a Vzdělávací nadace Jana Husa, určený pro vzdělávací instituce na vysokoškolské úrovni; jeho cílem je podpořit inovaci a rozvoj vzdělávání v humanitních a společenskovo-
vědních oborech.

Žádosti o grant přijímá kancelář Vzdělávací nadace Jana Husa v Brně. Pokyny pro vypracování projektu lze najít na www stránkách Nadace, eventuálně budou zaslány na požádání.

Uzávěrky odevzdání žádosti: program *Cursus Innovati* – 15. 7. 2002; program *HESP*: 19. 4. 2002 a 30. 9. 2002.

-jh-

Literární soutěž

Agentura *KDO JE KDO* a *Lidové noviny* u příležitosti 4. vydání publikace *Kdo je kdo v České republice* vyhlašují literární soutěž **Významná osobnost**.

Soutěž se vypisuje ve dvou kategoriích: 1. kategorie – původní aforismus, definice, glosa apod. v rozsahu do 10 řádek strojopisu po 60 úhovech; 2. kategorie – sloupek, fejeton, úvaha, esej apod. o rozsahu do 90 řádek strojopisu po 60 úhovech.

Peníze v jednotlivých kategoriích udělí odborná porota ve složení: P. Bílek, I. Hercíková, P. Janoušek, J. Peňas, J. Stránský, P. Šustrová a M. Třeštk.

Uzávěrka soutěže je 15. 5. 2002.

Soutěž je určena všem mladým lidem do 35 let. Své příspěvky zasílejte na adresu Agentura *KDO JE KDO*, Fr. Křížka 16, 170 00 Praha 7 a obálku označte heslem *Literární soutěž*. Příspěvky můžete odeslat i e-mailem s označením *Literární soutěž* na adresu: .

-red-

Fotografická soutěž

Agentura *KDO JE KDO* a *Lidové noviny* u příležitosti 4. vydání publikace *Kdo je kdo v České republice* vyhlašují fotografickou soutěž **Portrét osobnosti**.

Cílem soutěže je připomenout význam portrétní fotografie jako svěbytného uměleckého žánru. Porota ocení díla, která nahlédnou dovnitř člověka, do jeho povahy, temperamentu a osudu.

Peníze udělí odborná porota ve složení: V. Birgus, D. Mrázková, D. Port, J. Šibík, P. Škvrně, M. Třeštk a M. Zajíc.

Uzávěrka soutěže je 15. 5. 2002.

Své příspěvky zasílejte na adresu Agentura *KDO JE KDO*, Fr. Křížka 16, 170 00, Praha 7 a obálku označte heslem *Fotografická soutěž*.

-red-

Diskuse, názory, ohlasy

Lze z chudého příspěvku bohatě žít?

V poslední době se v našem univerzitním časopisu i v denících regionu poměrně hodně píše o dokončování rekonstrukce objektu bývalého jezuitského konviktu, kde má najít definitivní útočiště pět uměleckých a uměnovědných kateder Pedagogické a Filozofické fakulty UP. Články také informují o společných zasedáních kateder mířících do konviktu a budoucí nadstandardní vybavenosti jejich nových pracovišť.

V odpovědi na otázky redaktora zazněl jeden odlišný názor, názor připomínající vysoké provozní náklady a nemožnost optimálního členění historické budovy se spoustou těžko využitelných koridorů.

Kritický názor zazněl proto, že si vedení Pedagogické fakulty UP plně uvědomuje riziko, které nás za nastávající situace čeká, kdy by výdaje mohly i u PdF UP překročit velikost očekávaných příspěvků od státu i příjmů z vedlejší činnosti. Tento názor není nový, zazněl od odborníka, který svoji předvidavost i ochotu hledat cesty ke zvýšení efektivity mnohokrát osvědčil.

Reakce je velmi prudká, odmítavá, naznačuje se nevděčnost, hokynářský přístup, nedozrálost, nešťastné načasování, nikdo nic dříve neslyšel ani nevěděl.

Pedagogická fakulta UP upozorňovala dlouhou dobu marně na potřebu najít místo pro definitivní umístění své Katedry výtvarné výchovy. Ověřovali jsme možnost přístavby v dvorní části budovy na Žižkově náměstí 5, zamítnuta byla možnost novostavby v prostoru Envelopy (pozemek nabízelí představitel města Olomouce). V úvahu přicházela i rekonstrukce dalších budov po AČR, mezi jinými také bývalý jezuitský konvikt.

Právě bývalý jezuitský konvikt byl vybrán jako konečné řešení, schválen vedením UP i AS UP jako definitivní sídlo nyní již pěti kateder dvou fakult. Ve prospěch tohoto řešení byly uplatněny následující argumenty: blízkost centra UP a centra města, potřeba opravit tak významnou barokní památku i bohatost jejich vnitřních prostorů. Rozhodující byla

v počátku víze podílu norských zahraničních investorů na opravách i budoucích provozních nákladech objektu. Pedagogická fakulta UP již tehdy argumentovala nemožností potřebného přizpůsobení prostor historické budovy potřebám výuky a z toho důvodu jejich obtížnou využitelnosti, vysokými náklady rekonstrukce při zachování podmínek stanovených pro památkově chráněný objekt i následnými vysokými provozními náklady (komplikace obdobné jako u bývalé Zbrojnice). Také nebyl v podstatě důvod stěhovat Katedru hudební výchovy PdF UP. Schválení investičního rozvojového programu AS UP v roce 1996 tuto diskusi ukončilo. V průběhu stavebních úprav došlo k zásadním změnám projektu, které přivedly některá pracoviště Katedry výtvarné výchovy doslovně až na půdu. Budova tak nemá prostorové rezervy a zejména KVV PdF UP „dostala přiděleno“ o 1 000 m² více než její provozy potřebovaly a které bude muset PdF UP platit.

Naše nynější stanovisko není okamžitým nápadem, ani odmítnutím nabízeného řešení. Snažíme se jen upozornit na to, že úhrada provozních nákladů může být nad sílu fakult s koeficientem přepočtu 1,0 i na potřebu vstupu UP a Magistrátu města Olomouce do této záležitosti. Nutno je také rozhodnout v návaznosti na koncepci UP o charakteru práce v novém objektu. Vyučovat malé skupinky studentů, zavádět ateliérový způsob výuky na úrovni odborných uměleckých škol nelze dlouhodobě za příspěvek na studenty učitelství. Tento finanční schodek nevyrovnaný jednorázově akce, ale přestavba studijních programů a oborů se současným zvýšením počtu vlastních studentů. Zde je jistý dluh všech pěti našich pracovišť, která se příliš soustředila jen na prostorové problémy. Od schváleného záměru totiž uplynulo šest let.

Pedagogická fakulta UP jako celek nechce jít do nevyrovnaného rozpočtu a její děkan nechce komplikovat práci svému nástupci nevyřešenými problémy.

Doc. J. Šteigl, CSC., děkan PdF UP

Několik otázek

V Olomouci-Holici se nachází areál Univerzity Palackého, ve kterém je umístěno množství především na biologické obory zaměřených pracovišť (viz <http://prfhoitn.upol.cz/biocentre/>). V nejvyšší čtyřpatrové budově sídlí Katedra botaniky, Katedra buněčné biologie a genetiky, Laboratoř růstových regulátorů (společné pracoviště Přírodovědecké fakulty UP a Ústavu experimentální botaniky Akademie věd ČR), Katedra biochemie a Katedra ekologie (tato v nejvyšším patře). Mínění většiny pracovníků vyjmenovaných kateder o budově, v níž pracují, je již léta poměrně ustálené: „Buďme rádi, že ji máme, ale chtěli by to něco lepšího!“ V létě je v ní horko, v zimě zima, netěsnostmi kolem oken protahuje a na zdi nad zadním schodištěm, pod střechem, jsou již dlouho patrné praskliny.

Před několika měsíci se na střeše budovy objevili pracovníci, kteří tam sestavili nosnou konstrukci, na níž byl asi před měsícem umístěn bílý kontejner s kontaktním telefonním číslem Eurotelu a několik antén (ano, jde zřejmě o ono tolikrát vyzdvižované pokrytí republiky pro uživatele mobilních telefonů). Před asi dvěma týdny jsme zaznamenali, že ony praskliny na zadním schodišti jsou již nejen patrné, ale nepříjemně velké, tak, jak před dvěma měsíci určitě nebyly. Jsou navíc i ve zdi o patro níž.

Dlužno říci, že nejsem stavař a stavebnictví a věcem s ním souvisejícím nerozumím. Jako přírodovědec si ale všímám souvislostí a snažím se jim rozumět. A spojení mezi kontejnerem umístěným na střechu a praskajícími zdmi pod střechem je nadmíru okaté. Navíc vím, že v pondělí 4. 3. navštívil budovu statik. Nejde tedy zřejmě o věc malichernou.

Pracuji v popsané budově, a proto jsem pocítil jisté obavy (byť třeba laické). Chtěl jsem se tedy dovědět něco víc, chtěl jsem se někoho zeptat. Ale koho? Nevím, kdo mi takové informace může poskytnout. Navíc mám dost své práce a nemohu mamit čas tím, že bych vyseďoval u telefonu a ptal se, koho se mohu ptát. Proto jsem se rozhodl, neboť jde o záležitost, která zajímá více lidí a neměla by zůstat neobjasněna, dotázat se veřejně, prostřednictvím Žurnálu UP:

Co zjistil statik, který budovu 4. 3. navštívil? Jsou ony nové praskliny ve zdi způsobeny přílišným zatížením střechy? Pokud ano, ptám se dále:

Jako laik mám za to, že před umístěním něčeho tak velkého a těžkého, jako je kontejner Eurotelu, na střechu jakékoli budovy musí být vypracován znalecký posudek, který stanoví, zda je to možné (nosnost střechy, statika budovy apod.). Byl takový posudek vypracován? Pokud ano, jaký byl jeho závěr? A pokud ne, jak to, že byl kontejner na střechu umístěn? Kdo na Rektorátu UP nebo na Děkanátu Přírodovědecké fakulty povolení vydal?

A dále: pokud jsou trhliny ve zdi způsobeny přílišným zatížením střechy, bude zřejmě nutné něco provést (odstranit kontejner se střechy?, provést opravy zdiva?) a asi to bude stát nějaké peníze. Ví se kolik? A kolik peněz získává Univerzita Palackého za poskytnutí střechy jedné ze svých budov soukromé firmě?

Odpovědi na tyto otázky zajímají více lidí, kteří v dotčené budově pracují. Doufám, že ti, kdo mají k popsané záležitosti co říci, na ně odpoví.

Mgr. J. Rolčík,
Laboratoř růstových regulátorů PFF UP

KULTURNÍ PAMÁTKY NA UP**Z galerie olomoucké univerzity /XIV/**

V galerii obrazů jsou rovněž portréty tři papežů druhé poloviny 16. století. Všichni patří do doby bezprostředně po tridentském koncilu, tedy do doby nastupující protireformace. Nejdelší (trval od 13. prosince 1545 do 4. prosince 1563) a pro katolickou církev nejvýznamnější koncil ukončil papež Pius IV. (1559–1565), když 26. ledna 1564 potvrdil „bez výjimky a beze změny“ všechny jeho dekrety.

Nástupce tohoto papeže **Pius V. (1565–1572)** zaslal pak úřední vydání koncilních dekretů všem biskupům k zachování. Podle příkazu koncilu vydal „Římský katechismus“ a příručku věrouky pro faráře vycházející z tridentských dekretů. Dokončil koncilem zahájenou reformu kněžského breviáře a mísálu, které jako závazné vydal tiskem. Ve výčtu jeho aktivit jde o nejdůležitější počiny.

Jaký má však Pius V. vztah ke vzdálené zaalpské Olomouci a jejímu vysokému učení? K samé univerzitě mít přímý vztah ani nemohl. Jeho zásah se týkal teprve vznikající jezuitské koleje v Olomouci. Pro olomouckého biskupa Viléma Prusinovského z Víckova (1565–1572) vydal 9. srpna 1566 breve, kterým schvaloval biskupův záměr zřídit kolej Tovaryšstva Ježíšova a zároveň sliboval pro tuto kolej obvyklé papežské výsady. Z pohledu jezuitů 18. století, když tyto obrazy pro univerzitu pořizovali, byl ovšem uvedený papežský akt velmi důležitý. Podporoval usazení jezuitů v Olomouci, což pro biskupa Prusinovského nebylo jednoduchou a bezproblémovou záležitostí. A bez jezuitské koleje nebyla v Olomouci myslitelná ani pozdější univerzita.

Papež Pius V., vlastním jménem Antonio Michele Ghislieri, pocházel z chudých poměrů. Narodil se 17. ledna 1504 v Bosku u Alessandrie v provincii Piemont. Ve 14 letech vstoupil do dominikánského řádu, kde se mu dostalo solidního filozofického i teologického vzdělání. Brzy po ukončení řádových studií se stal inkvizitorem v Comu a Bergamu a později v Římě. V inkvizici, v seznamu zakázaných knih (*Index librorum prohibitorum*) a upevnění papežské moci viděl „záchranu“ papežství i církve. Na druhé straně nelze Piovi V. upřít vlastnosti a osobní postoje, které katolíci současníci vysoce hodnotili. Byl přísný, asketický a zbožný, což vyžadoval rovněž ve svém nejbližším okolí, v kurii, ale také u ostatních věřících. Prál si, aby celý Řím jej v ctnostech následoval. Proto se o něm říkalo, že chce celé město proměnit v jeden velký klášter.

Na stále intenzivnější šíření Lutherových myšlenek v Itálii reagoval už papež Pavel III. (1534–1549) v roce 1536 bulou, která zaútočila na kompetenci světské moci a která hrozila exkomunikací za jakékoli odvolání se ke koncilu a duchovenstvu poskytovala privilegia pro případ postavení před světský soud. V roce 1542 vydal papež bulu *Licet ab initio* (Ačkoliv od počátku) zřizující v Římě ústřední inkviziční tribunál s neomezenými právy. Horlivým podporovatelem inkvizice byl rovněž papež Pavel IV. (1555–1559), vlastním jménem Giampietro Caraffa, který v roce 1559 vydal poprvé zmíněný *Index*. Bláhově si myslel, že středověkými metodami papeže Bonifáce VIII. (1294–1303)

zlikviduje skutečné nebo častěji jen domnělé nepřátele církve. Jeho nekompromisnost vůči heretikům byla až fanatická. Určitě nesmrtelným se stal výrok, který jednou Pavel IV. jednou pronesl: *I kdyby byl kacířem můj otec, šel bych sbírat dřevo na jeho hranici*. V Římě vzbuzoval mezi obyvateli strach, stejně jako odpor a nenávisť. Ty vybuchly v okamžiku jeho smrti. Římský lid vzal útokem budovu inkvizice a rovněž papežovu sochu na Kapitolu.

Piovi V. byl Pavel IV. příkladem v horlivém nařazení pro inkvizici. Za jeho pontifikátu mnohonásobně vzrostl počet inkvizičních procesů. Roku 1566 přenesl do Říma proces proti arcibiskupovi toledskému a španělskému primasovi Bartolomeovi Carranzovi. Tento vynikající teolog věnoval veškeré síly reformě církve, nikoli však v duchu agresivních metod tehdejších papežů. Proces se táhl celá léta, až nakonec Carranza musel odvolat šestnáct tezí označených za heretické. Ze spárů inkvizice ho vysvobodila v roce 1576 smrt. O dvacet let později byl v kostele Santa Maria sopra Minerva v Římě zbudován Carranzoví náhrobek od samotného papeže Rehoře XIII. Nápis na něm hlásá: *Bartolomeo Carranza ... viro doctrina, contione atque elemosynis claro ... U. Horst k tomu poznamenal: Včera silně podezřelý z kacířství, dnes světlo učenosti. Jaké paradoxy!* Ne všichni ovšem dopadli jako Carranza. Apoštolský notář Pietro Carnesecchi byl v roce 1567 inkvizicí odsouzen a jako kacíř upálen. Pius V. nikdy nezmiřoval rozsudky církevních soudů. Schvaloval torturu (mučení při výslechu) a těžké tresty.

Než se stal Antonio Michele Ghislieri papežem, zastával úřad biskupa v Nepi a Sutri, později ještě v Mondovi. V roce 1557 jej papež Pavel IV. jmenoval kardinálem, nejprve při kostele Santa Sabina a později při kostele S. Maria sopra Minerva. Za papeže jej prosazoval kardinál Karel Boromejský. Zvolen byl v Římě po měsíční sedisvakanci 7. ledna 1566 jako 226. v pořadí oficiálně uznávaných papežů.

Jeho středověké pojetí církevního práva a světovládných nároků papežů se projevilo i v bule *Regnans in excelsis* z 25. února 1570, kterou proklel a sesadil z trůnu anglickou královnu Alžbětu I. Pod trestem exkomunikace nařídil jejím poddaným, aby jí odepřeli poslušnost. Nešťastné nařízení se nejen minulo účinkem, ale způsobilo rozsáhlou vlnu pronásledování katolíků v Anglii. Již o dva roky dříve zveřejnil zpřísněnou podobu buly *In coena Domini*, jež byla souborem exkomunikačních výroků a musela se číst v kostelích vždy na Zelený čtvrtek. Piův pontifikát byl také vyplněn neustálým hašteřením se španělským králem Filipem II. kvůli vztahům mezi státem a církví. Podporoval rovněž francouzskou regentku Kateřinu Medicejskou v jejím zápalu s francouzskými protestanty (hugenoty). Když mírová smlouva z roku 1570 mezi hugenoty a králem zajistila

protestantům amnestii, svobodu svědomí a svobodné vykonávání jejich náboženských obřadů, papež to zarmoutilo a rozhořčilo. Prál si to, co nastalo za jeho nástupce. Konfrontaci.

V roce 1571 zřídil Pius V. zvláštní kongregaci *Indexu zakázaných knih*, již měl předsedat sám papež. Kongregace ve své původní podobě existovala až do roku 1917, kdy přešla její funkce pod kongregaci svatého officia. Poslední vydání *Indexu* vyšlo v roce 1948 za pontifikátu Pia XII.

Ke cti a slávě tohoto protireformačního papeže určitě patří obrana proti Turkům. Podarilo se mu vytvořit Svatou protitureckou ligu se Španělskem a Benátkami, která pak pod velením dona Juana d'Austria vybojovala 7. října 1571 vítězství nad sultánem Selimem v námořní bitvě u Lepanta. Tím skončil mýtus o neporazitelnosti turecké flotily. V Římě v kostele S. Maria in Ara Coeli (P. Maria na oltáři nebes) na Kapitolu slavil triumf jeden z čelných účastníků bitvy Marcus Antonius Colonna. Rozpory mezi Benátskem a Španělskem však nedovolily vítězství využít v plné míře. Jako upomínku na slavnou námořní bitvu zřídil papež spolu s římským lidem nadaci k pořízením nádherného kazetového stropu právě v kostele S. Maria in Ara Coeli. Bohatě vyřezávaný, zlacený a malovaný kazetový strop byl instalován v kostele v roce 1575.

Pius V. nepatřil v žádném případě k obdivovatelům umění. Přesto došlo za jeho pontifikátu (1568) k zahájení stavby jezuitského kostela Il Gesù papežským stavitelem Giacocom Barozim, zvaným Vignola. Po Vignolově smrti v roce 1573 dokončil stavbu kostela Giacomo della Porta.

V březnu 1572 začal papež chřadnout. Počátkem dubna udělal ještě shromáždění lidu před bazilikou sv. Petra slavnostní požehnaní. V následujících dnech jej nemoc zcela upoutala na lože a 1. května zemřel. Jeho pontifikát trval šest let, tři měsíce a 24 dnů.

Podle domnělých proroctví sv. Malachiasa připadlo Piovi V. motto *Angelus nemorosus* (*Anděl z lesnaté krajiny*). Mělo se vztahovat na papežovo rodiště v Ligurských Apeninách, kde na zalesněných kopcích i lukách v dětství pásł ovce. Jeho rodné městečko Bosco se kdysi jmenovalo Bois Nemus. Označení za anděla odpovídá jeho příslovečné zbožnosti, kterou byl znám již jako malý chlapec, ještě než ve čtrnácti letech vstoupil k dominikánům.

Pochován byl v papežské bazilice Santa Maria Maggiore. Jeho náhrobek, který neodpovídá jeho asketickému životu, nýbrž spíše triumfalismu církve, se nachází v Sixtinské kapli, vpravo proti hlavnímu oltáři. V letech 1585–1590 jej vytvořil Domenico Fontana. Do středověkého výklenku umístil sedící sochu papeže a reliéfy kolem představují scény z jeho života. V roce 1712 prohlásil papež Klement XI. Pia V. za svatého.

Prof. M. Pojsl, CMTF UP, foto: archiv VMO

Poznámka**Pozitivní zpráva**

Výročj 55 let od znovuvotevení olomoucké univerzity (viz ŽUP 19/4) – to je přece náležitý důvod k tomu, aby se náš člověk akademický na chvíli zastavil, ohlédl se do minulých let a aby srovnával. S uspokojením zaznamená, jak mimořádně pozitivní vývoj nastal na naší alma mater hlavně po listopadu 1989 s obnovou akademických práv a svobod. Je evidentní, že naše univerzita nevidaně zmohutněla (počtem fakult, studentů, oborů, pracovišť), zkrásněla (nově upravenými a novými objekty) a zmodernizovala se (komputerizací, přístrojovou technikou, centrálními službami, mobilitou pracovníků a studentů). Navzdory nejružnějším potížím a problémům, ba snad právě s jejich pomocí univerzitní obec nabrala sílu a odhodlání ke koncepčnímu rozvoji prioritně v oblastech, ve kterých jsme lepší než jen dobří a kde dnes dosahujeme evropské a světové úrovně. První rektor UP prof. J. L. Fischer by měl určitě radost nad odvedeným dílem: na mnoha místech dochází k prolínání fakult ve studijních a výzkumných programech, byly obnoveny akade-

mické grady bakalaureátu a magisteria, zůstala zachována hodnota doktorská, vázaná na disertační práci takové úrovně, jak je tomu v řadě států západoevropských. Tak si to tehdy J. L. Fischer přál a o to usiloval s energií sobě vlastní v přeskokových podmínkách rodící se Univerzity Palackého.

Jen snad ještě něco – když už jsme se na minutku zastavili: neměli bychom se čas od času podívat, zdali je opravdu zapotřebí tolika plně se točících koleček v administrativně správním soukolí fakult a univerzity, o MSMT ČR ani nemluvě? Jsou jejich produkty opravdu všechny nutné k dosažení cílů, o něž vysoké školy programově usilují? Co by nám asi řekl J. L. Fischer, kdyby viděl, jak právě tato oblast zbytněla na VŠ a v celém českém státě? Jako bych ho slyšel: všude je dnes plno počítačů a kdovíjakých sití, ale k čemu, když úředníků neubýlo, a času k přemýšlení a tvůrčí práci je méně než kdykoliv před tím?

M. Hejtmánek

UNIVERZITA A MĚSTO

Program 6. ročníku Rendez-Vous a Olomouc (19. – 29. 3. 2002)

ÚTERÝ 19. 3.

15 hod.: Casanova (r. A. Volkoff, 1927). Mistrovské dílo němeého filmu. Filmový sál FF UP.

18 hod.: Slavnostní zahájení festivalu za přítomnosti primátora města Olomouce Ing. M. Tesaříka a velvyslance Francie v ČR P. Coste. Galerie PATRO, Opletalova ul.

18.15 hod.: Výstava současného malířství. R. Bourasseau – malíř zachycující každodennost. Vernisáž za přítomnosti autora. Výstavu možno shlédnout po-pá od 10 do 12 hod. a od 13 do 17 hod.; v sobotu od 10 do 13 hod. Galerie PATRO, Opletalova ul.

STŘEDA 20. 3.

13–17 hod.: Studentské divadlo. Pět představení ve francouzštině v podání studentů bilingvních gymnázií z Olomouce, Prostějova a Ostravy. Divadlo hudby.

20 hod.: Koncert Zikfa. Hudba pro uši i pro oči. Ženský kvartet, jehož hudba v sobě slučuje navzájem na nejstarší kořeny, francouzský šanson a hudbu z celého světa.

ČTVRTEK 21. 3.

18 hod.: Krzysztof Kieślowski méně známý. Průřez dokumentární tvorbou polského režiséra. Úvodní slovo: Mgr. P. Bergmannová. Filmový sál FF UP.

Studentské filmy K. K.: *Tramvaj (Tramvaj)*, 1966; *Urząd (Úřad)*, 1966; *Koncert życzeń (Koncert přání)*, 1966. Dokumenty: *Z miasta Łodzi (Z města Lodži)*, 1969; *Refren (Refren)*, 1972; *Z punktu widzenia nocnego portiera (Z pohledu nočního hlídače)*, 1977; *Siedem kobiet w różnym wieku (Sedm žen různého věku)*, 1978; *Dworzec (Nádraží)*, 1980; *Gadające głowy (Mluvící hlavy)*, 1980

20 hod.: Amator (Amatér). Celovečerní film, 1979.

PONDĚLÍ 25. 3.

16.30 hod.: Multimédia. Francouzské regiony. Zprůvoznění internetových stránek. Francouzské centrum, Křížkovského 14.

17 hod.: Začněte s francouzštinou! První hodiny zdarma. Zápis telefonicky na čísle 068/5243563 do 20. 3. Státní jazyková škola, tř. Kosmonautů.

ÚTERÝ 26. 3.

17 hod.: Je tomu 200 let, kdy se narodil Victor Hugo. Výstava. Victor Hugo očima Olomoučanů. Francouzské centrum, Křížkovského 14.

STŘEDA 27. 3.

9–17 hod.: Petanque. Turnaj v petanque. Zápis faxem na číslo 068/5231317 do 20. 3. Hraje se v družstvech po 2–3 hráčích. Francouzská sekce Slovanského gymnázia.

15.30 hod.: Začněte s francouzštinou! První hodina zdarma. Státní jazyková škola, tř. Kosmonautů.

ČTVRTEK 28. 3.

8 hod.: Francouzské-české ekonomické dny. Organizují Úřad ekonomického rozvoje velvyslanectví Francie v Praze a Město Olomouc. Hotel Sigma.

17.30 hod.: Král tančí (r. G. Corbiau, 2000). Kino Lída.

20 hod.: Pianistka (r. M. Haneke, 2001). Kino Lída.

PÁTEK 29. 3.

17.30 hod.: Pod sluncem satanovým (r. M. Pialat, 1987). Kino Lída.

20 hod.: Pornografický vztah (r. F. Fonteyne, 1999). Kino Lída.

-red-

Unikátní předvádění francouzského němeého filmu Casanova

Zásluhou francouzského audiovizuálního ataše Laurenta Coulona se v úterý 19. 3. v 15 hod. uskuteční ve Filmovém sále UP projekce unikátní, částečně barevné a ozvučené kopie francouzského snímku Casanova (1927), který patří mezi nejvýznamnější historické filmy uvedené na plátnech našich kin v němém éře. K restauraci tohoto snímku, kterou v letech 1983–85 provedla Francouzská filmotéka v Paříži, přispěl i pražský Národní filmový archiv zapůjčením dochovaného hořlavého torza, z něhož byly použity některé scény, např. velkolepý ples Kateřiny II., jež ve francouzských materiálech scházely. Film Casanova znamenal vrchol filmové kariéry pro herce Ivana Mozzuchina (1889–1939), který v něm vytvořil titulní roli legendárního italského dobrodruha a svůdce žen. Mozzuchinovo herecké mistrovství bylo vysoce oceňováno již v Rusku, odkud po revoluci emigroval do Francie. Spolu s ním tam přijeli i další ruští herci a režiséři: Nathalie Lisenková, Natalie Kovanková, Nikolaj Kolín, Nikolaj Rimský, Jakov Protazanov, Vladimír Striževský i režisér Casanova Alexandr Volkov. Francouzští filmaři – Louis Delluc, Robert Boudrioz a další se vyjadřovali o Mozzuchinových výkonech též slovy plnými obdivu. Režisér Boudrioz např. napsal, že „dokázal zázračně, tlumeným a zkoncentrovaným způsobem dosáhnout velmi přesvědčivého projevu citů a hnutí myslí, často protikladných, jež zmitají nitro postav, která vede hluboký vnitřní boj“. Mozzuchin vytvořil nejrůznější postavy, ve filmu Vášeň (Brasier ardent, 1923) hrál např. hned několik rolí. Snadno přecházel od jednoho typu k druhému: Maharadžova láska (Lion des Mogols, 1924) či Lásky hravé i dravé (Les ombres qui passent, 1924), prokázal rozsah svého hereckého rejstříku: Kean (Génius a vášeň) (Kean, 1923), měnil převleky: Casanova (1927) i identitu: Justiční omyl (La Maison du mystère, 1922), Michael Strogoff, carův kurýr (Michel Strogoff, 1926). Byl biskupem, tulákem, dandym, shakespearovským hercem, princem, detektivem atd. Brzy se stal nejocěňovanějším francouzským hercem, hvězdou první velikosti. V ate-

liérech v Montreuil se celá filmová výroba řídila podle jeho přání a představ. V některých svých filmech nejen hrál, ale psal dokonce i scénáře a podílel se na jejich režii. V roce 1925 byl z jeho filmů zorganizován festival v pařížském Théâtre du Vieux Colombier: Mozzuchin se stal idolem mnoha žen, které okouzly jeho herecké schopnosti, osobní šarm i magnetický pohled jeho očí. Pozornosti francouzského tisku neunikly jeho milostné aféry ani jeho zájem o rychlé automobily. Jako jediný francouzský herec byl srovnáván s americkými hvězdami Rudolhem Valentinem a Douglasem Fairbanksem. Edmond Eparaud, filmový kritik a režisér v roce 1924 napsal: „Ivan Mozzuchine se stal ve velmi krátkém čase idolem pařížského publika, jež si podmanil svou autoritou, fantazií a originalitou. Jeho publikum není nikdy zklamáno. Miluje jeho exotické kouzlo, jeho geniální koucky, jeho přehánění i jeho excentricnosti.“ V roce 1927 dostal Mozzuchin smlouvu od společnosti Universal. V Americe se však neprosadil. Po svém návratu natočil pak v Evropě ještě několik dalších snímků, přičemž publika ho však posléze opustila. Herec, po němž dříve šlely davy fanoušků, hrál stále v menších a menších rolích a v roce 1939 zemřel opuštěn a zapomenut. Protože nebyl schopen mluvit francouzsky bez silného ruského přízvuku, příchod zvuku ho zničil stejně jako mnoho jiných velkých hvězd němeého filmu. Kritika mu také však začala vycítat, že svou spontánní citovost a lyrismus dává do služeb postav, které jsou vzdálené jeho charakteru a že se výrazově již příliš neobměňuje.

Režisér Alexandr Volkov (1885–1942), který natočil s Mozzuchinem nejvíce filmů, byl původně také herec a jeden z průkopníků ruského filmu. Jako pomocný režisér spolupracoval také na Gancově velkofilmu Napoleon (Napoléon vu par Abel Gance, 1925–1927), na jehož realizaci se podílela celá řada ruských emigrantů.

PhDr. K. Tabery, Ph.D.,
Katedra teorie a dějin dramatických umění FF UP

... A PŘÍŠTÍ TÝDEN...

18. BŘEZEN

M. Klíma (VŠE, Praha): Koaliční potenciál – volby a vláda. Přednáška. FF UP, Křížkovského 12, učebna 224, 15 hod. Pořádá Katedra politologie a evropských studií FF UP.

19. BŘEZEN

Ing. P. Martinek, Ph.D. (PřF UP): Konstrukce EOL-gramatik. Seminář z univerzální algebry a uspořádaných množin Katedry algebry a geometrie PřF UP. Olomouc-Hejčín, Tomkova 40, posluchárna č. 301, 13 hod.

PhDr. ThLic. M. Š. Filip: Fides et ratio – ke vztahu mezi vědou a vírou. Velký sál Arcibiskupské kurie, Biskupské nám., 17 hod. Pořádá Moravskoslezská křesťanská akademie.

20. BŘEZEN

Doc. V. Řehořek, CSc. (Katedra botaniky PřF MU Brno): Slunečnice (Helianthus), hvězdice (Aster) a sveřeň (Bromus s. l.) zavlečené do Evropy. Cyklus přednášek Katedry botaniky PřF UP. PřF UP, ul. Šlechtitelů 11, hlavní budova, velký přednáškový sál (č. 501), 16.30 hod.

Cerebrovaskulární onemocnění. Regionální seminář. Neurologická klinika. Pořádá Neurologická klinika LF UP.

Mgr. K. Štrobil: Politické strany v soutěži o zastoupení v městských zastupitelstvech Kolína, Kourimi, Českého Brodu a Kostelce nad Černými lesy ve 20. a 30. letech 20. století. Doktorské čtení. Katedra historie FF, posluchárna č. 13, 16.45 hod.

Přednáškový večer II. interní kliniky LF UP. Teoretické ústavy LF UP, 16 hod. Pořádá Spolek lékařů.

Pastorace Romů. Přednáší F. Lizna. Centrum Aletti, 20.15 hod. Pořádá Vysokoškolské katolické hnutí Olomouc.

21. BŘEZEN

PhDr. M. Horáček: „Čistá rasa a čistý sloh.“ Vrcholný historismus z pohledu vývojových a plejmených teorií. Cyklus přednášek Katedry dějin umění. Katedra teorie a dějin výtvarných umění, Wurmova 13, posluchárna č. 3, 15 hod.

Studentský biograf: Amatér (r. K. Kieślowski, Polsko 1979). Filmový sál FF, 20 hod.

22. BŘEZEN

Rekreofilám. Ples. Sidia, 19 hod. Pořádá Katedra rekreologie FTK UP.

V. olomoucké dermatologické odpoledne. Cyklus přednášek. Pořádá Klinika chorob kožních a pohlavních LF UP.

Netradiční formy výuky českého jazyka a současné škola 2. Pořádá Katedra českého jazyka a literatury PdF UP.

-red-

Pociťujete nedostatek konkrétních a aktuálních informací? Chcete se něco více dovědět o některém pracovišti UP? Máte dotazy na některého z představitelů akademické obce UP? Víte o zajímavých akcích na UP? Chcete se podělit se svými názory, postřehy a připomínkami s ostatními členy univerzitní obce?

Využijte e-mail, pište, faxujte na adresu redakce Žurnálu UP nebo nás přijďte navštívit osobně na Křížkovského 8!

Redakce Žurnálu UP.